

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

I. ASJAOLUD

Metropol Group OÜ (registrikood 12029865, aadress Järva maakond, Paide linn, Paide linn, Pärnu tn 5-33, 72712) esitas Keskkonnaametile Jalgsema karjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi ka *kaevandamisloa*) kehtivusaja pikendamise taotluse. Taotlus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 12.03.2020 nr 12-2/20/126 all. Taotluse juurde kuuluvad nõuetele vastavad graafilised lisad on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 07.07.2020 nr DM-109116-13 all.

Olemasolev Jalgsema karjäär (kaevandamisloa nr L.MK.JÄ-51672) asub Järva maakonnas Järva vallas Jalgsema külas Jalgsema maardlas (registrikaardi nr 0502) katastriüksusel Jalgsema karjäär (katastritunnus 25702:001:0040). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja volitatud asutus on Maanteeamet. Jalgsema karjääri mäeeraldise pindala on 9,48 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 10,23 ha. Kaevandatava maavara (ehituskruus) kasutusalaadeks on ehitus ja teedehitus. Maavara kaevandamise keskmine aastamäär on 3 tuh m³. Kaevandamisloa kehtivusaeg on kuni 01.04.2021. Kaevandamisloa kehtivusaega soovitakse pikendada 10 aasta võrra.

12.03.2020 esitatud taotlusele lisatud markšeidermõõdistuse kohaselt on seisuga 15.12.2014 Jalgsema karjääris ehituskruusa jääkvaru 23 tuh m³. Seisuga 30.06.2020 on keskkonnaregistri kohaselt mäeeraldise ehituskruusa aktiivne tarbevaru 23,2 tuh m³, millest kaevandatav on 23 tuh m³. Need varu kogused kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

Kaevandamisloa taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ja keskkonnaregistri maardlate nimistu andmete volitatud töötleja (Maa-amet) (26.03.2020 kiri nr 9-3/20/4287, 02.07.2020 kiri nr 9-3/20/9778-2 ja 08.07.2020 nr 9-3/20/9778-4).

Jalgsema karjääri kaevandamisloa juurde kuuluvad graafilised lisad on koostatud 2013. aastal. Keskkonnaamet teavitas Metropol Group OÜ-d 07.04.2020 kirjaga nr DM-109116-2, et graafilised lisad ei vasta keskkonnaministri 23.10.2019 määrusele nr 56 ning palus esitada uued graafilised lisad. Metropol Group edastas Keskkonnaametile info nõuetele vastavate graafiliste lisade esitamise aja kohta (registreeritud KOTKAS-es 14.04.2020 nr DM-109116-4 all). Täiendatud graafilised lisad on registreeritud KOTKAS-es 23.05.2020 nr DM-109116-8 all. Nendes esines puudusi, millest Keskkonnaamet teavitas Metropol Group OÜ-d 02.07.2020 kirjaga nr DM-109116-12. Parandatud ja nõuetele vastavad graafilised lisad on registreeritud KOTKAS-es 07.07.2020 nr DM-109116-13 all.

Olemasolev mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditudlikul alal (keskkonnaregistri kood LTA1000001).

Mäeeraldise ja selle teenindusmaa lõunaosale ulatub avalikus kasutuses oleva kohaliku Karjääri tee nr 2570188 ~16,5 m pikkune lõik. Idaosast ~2 m kaugusele jääb avalikus kasutuses oleva Tagametsa tee nr 2570187 äärmise sõiduraja välimine serv.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lg 4 järgi kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 14.04.2020 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 14.04.2020 kirjaga nr DM-109116-3 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lg 1 p-des 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatud isikuid ei lisandunud. Kohalikus või maakondlikus ajalehes teadet ei avaldatud, kuna kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Maanteeamet teavitas Keskkonnaametit, et soovib edaspidi infot kaevandamisloa muutmise menetluse kohta (registreeritud KOTKAS-es 21.04.2020 nr DM-109116-6 all).

Karjääriga piirneva Anso-Mardi katastriüksuse (katastritunnus 25702:001:0682) omanik teavitas Keskkonnaametit, et Anso-Mardi kinnistu, millel asub metsamaa, on väga pikk ja hooldustööde tegemiseks oleks vajalik ligipääs ka karjääri poolt. Isik soovis, et karjääri laiendamisel jäetaks võimalus kinnistule ligipääsuks läbi karjääri. Lisaks palus isik tagada kaevandamine selliselt, et karjääri serva varing ei kahjustaks tema metsa. Kiri on registreeritud KOTKAS-es 23.04.2020 nr DM-109116-7 all.

Keskkonnaamet edastas 23.04.2020 Anso-Mardi katastriüksuse omaniku kirja sisu Metropol Group OÜ-le arvamuse saamiseks (registreeritud KOTKAS-es nr DM-109116-10 all). Kirjalikku arvamust ei laekunud, kuid telefoni teel andis 09.07.2020 Tiit Poopuu Metropol Group OÜ-st Keskkonnaametile teada, et pääs karjäärast läbi Anso-Mardi katastriüksusele tagatakse. Vastav tingimus lisatakse kaevandamisloa kõrvaltingimuseks. Karjääris tuleb töid läbi viia selliselt, et füüsiliselt ei ulatuks töödega kaasnevad mõjud väljapoole mäeeraldise teenindusmaad. Seega peab kaevandamisloa omaja tagama, et varinguid väljapoole karjääri ei tekiks.

Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 saatis Keskkonnaamet kaevandamisloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse (edaspidi *KOV*) üksusele (registreeritud KOTKAS-es 15.04.2020 nr DM-109116-5 all).

KOV üksus (Järva Vallavolikogu) nõustus 28.05.2020 otsusega nr 21 Jalgsema karjääri kaevandamisloa kehtivusaja pikendamiseks 10 aasta võrra tingimusel, et kaevandamine ja karjääri korrastamine toimuvad võimalusel etapiviisiliselt (st karjääri osas, kus enam kaevandamist ei toimu ehk varu on ammendunud, alustatakse korrastamisega koheselt) (registreeritud KOTKAS-es 09.06.2020 nr DM-109116-9 all).

Kuna kruusakarjäärade puhul üldiselt nii toimitaksegi, et karjääri ammendamine ja korrastamine (püsivate nõlvakallete andmine, silumine ja muud toimingud, mis on ette nähtud korrastamistingimuste ja korrastamisprojektiga) käivad paralleelselt siis antud tingimust loale eraldi kõrvaltingimuseks ei seata.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg-tega 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.XX.XXXX ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis XX.XX.XXXX kirjaga nr XXX menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtajani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Ettepanekuid / vastuväiteid *esitati / ei esitatud*.

Kooskõlas HMS § 40 lg-ga 1 andis loa andja enne haldusakti andmist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja (kaevandamisloa muutmise eelnõu) kohta oma arvamuse ja vastuväited (registreeritud KOTKAS-es XX.XX.XXXX nr XXX all).

Metropol Group OÜ arvamused

II. KAALUTLUSED

2.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 49 lg 1 esitas taotleja kaevandamisloa saamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ja KeÜS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 500 € on tasutud 11.03.2020 riigilõivuseaduse § 123 lg 1 kohaselt.

Vastavalt MaaPS § 50 lg 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Jalgsema karjääri kaevandamisjäätmekava on kinnitatud Keskkonnaameti 10.04.2014 korraldusega nr HJR 1-15/14/199.

Maakatastriseaduse § 18² lg 4 sätestab, et katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenev mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve. Maaregistri andmetel on katastriüksuse Jalgsema karjäär (katastritunnus 25702:001:0040) puhul tegemist 100% mäetööstusmaaga.

2.2. Kaalutlused loa andmisel

Kaevandamisloa menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Metropol Group OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 30.06.2020).

MaaPS § 55 lg 2 p 10 alusel keeldutakse kaevandamisloa andmisest kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*). Kuna Jalgsema karjäär paikneb riigimaal siis kuulub sealne maavaravaru riigile. Juhendi punkti 4.1.3.3 kohaselt ei kaaluta riigi huvi varustuskindluse aspektist riigile kuuluva maavaraga kaevandamisloa kehtivusaja pikendamisel kui sellega ei kaasne kaevandada antud varu ja mäeeraldise suurenemist. Antud juhul ei kaasne kaevandamisloa muutmise varu ja mäeeraldise suurenemist ning seega varustuskindlust loa muutmisel ei arvestata.

2.3. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet jättis XX.XX.XXXX kirjaga nr XXX „Jalgsema maardla Jalgsema karjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa muutmise taotluse menetluse käigus. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks on välja toodud kaevandamisloa kõrvaltingimuste osas.

2.4. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). MaaPS §-le 56 lg 2 p 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Olemasolevale kaevandamisloale nr L.MK.JÄ-51672 on kantud järgmine täiendav tingimus (nüüdseks kasutatakse mõistet kõrvaltingimused):

1. Müra mõju vähendamiseks teostada töid tööpäeviti ajavahemikul 8.00-20.00.

Kaevandamisloale on eelhinnangule ja käesolevale korraldusele tuginedes otstarbekas kanda kõrvaltingimused järgnevas sõnastuses:

1. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada E-R kell 8.00-20.00.
2. Loa omaja peab tagama läbi karjääri ligipääsu Anso-Mardi katastriüksusele (katastritunnus 25702:001:0682).

Kaevandamisloa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust kaevandamisloal kõrvaltingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48, KeHJS § 3, § 6 lg 2 p 2 ja lg-d 2², 3 ja 3¹, § 9, § 11 lg-d 2 ja 4, § 12 lg 1¹ p 1, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224, "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹", § 3 p 4, Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 „Osakondade põhimääruse kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaosakonna põhimääruse kinnitamine“ ning tuginedes Järva Vallavolikogu 28.05.2020 otsusele nr 21 ja Metropol Group OÜ taotlusele otsustan:

3.1. Anda Metropol Group OÜ-le muudetud Jalgsema karjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK.JÄ-51672 (lisatud) kehtivusajaga kuni 01.04.2031;

3.2. Kõrvaltingimusteks seada järgnevad tingimused:

1. Mäeeraldiselt on lubatud kaevandada ja toodangut välja vedada E-R kell 8.00-20.00.
2. Loa omaja peab tagama läbi karjääri ligipääsu Anso-Mardi katastriüksusele (katastritunnus 25702:001:0682).

3.3. Käesolev korraldus jõustub teatavastegemisest.

Maavara kaevandamise luba nr L.MK.JÄ-51672 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo